

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 19-4-2024
Αρ. πρωτ.: 318/94064

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 4010/29-3-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Ανδρ. Πουλάς**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αρχικά πρέπει να επισημανθεί ότι το ζήτημα των εισαγωγών εσπεριδοειδών εξαρτάται από την ιδιωτική πρωτοβουλία του εκάστοτε εμπόρου και επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση αυτή να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας. Όσον αφορά στην εφαρμογή πολιτικής για την αντιμετώπιση του φαινομένου των «ελληνοποιήσεων», το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης - Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων) είναι αρμόδιο για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ & ΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στην περιοχή δικαιοδοσίας τους και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) στην περιοχή ευθύνης τους] που υλοποιούν, μεταξύ άλλων, ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών:

- i. σε όλα τα στάδια εμπορίας (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοενωσιακή διακίνηση) όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα,
- ii. μετά την πρωτογενή παραγωγή έως και το στάδιο της συσκευασίας - τυποποίησης όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια και
- iii. κατά το στάδιο της εισαγωγής όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια, βάσει προγράμματος που καταρτίζεται από το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών απαιτείται υποχρεωτικά η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ). Το ΜΕΝΟ αποτελεί ταυτόχρονα:

- σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών,
- σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και
- σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών.

Ειδικότερα, όσον αφορά στο στάδιο της εισαγωγής τροφίμων φυτικής προέλευσης, πραγματοποιούνται:

1. Έλεγχος εγγράφων: 100% των φορτίων που παρουσιάζονται προς εισαγωγή
2. Έλεγχος ταυτότητας και φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία:
 - ✓ στα προϊόντα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού ενωσιακού πλαισίου σε ποσοστά που αναγράφονται στην εν λόγω νομοθεσία (κυμαίνεται από 5 έως 50%)
 - ✓ στα προϊόντα εκτός ειδικού ενωσιακού πλαισίου σε ποσοστά που αναγράφονται σε ειδικό πρόγραμμα ελέγχων που καταρτίζει η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω ελέγχων, ελέγχεται και η ορθή σήμανση του προϊόντος σύμφωνα με την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία. Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία για τον έλεγχο τροφίμων φυτικής προέλευσης, οι ενέργειες είναι οι ακόλουθες, κατά περίπτωση: απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, καταστροφή ή επαναποστολή ή αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης, ανασυσκευασία, διαλογή κ.ά.).

Το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ εποπτεύει και συντονίζει τη διενέργεια εντατικών ελέγχων μετά το στάδιο της εισαγωγής μέχρι το στάδιο της τελικής διάθεσης, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποιητών και ενδεχομένως επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- ✓ Ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα.
- ✓ Παραπλανούν τον καταναλωτή.
- ✓ Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Αναφέρεται ότι η ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ (Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων) έχει ήδη εντάξει τα εσπεριδοειδή στο πρόγραμμα έκτακτων ελέγχων και αναμένει αποτελέσματα από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές. Επιπλέον, βρίσκεται σε επικοινωνία με τα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ αλλά και τις ΔΑΟΚ σε όλη την επικράτεια, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια και παρέχοντας οδηγίες για ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας και διασφάλιση του συμφέροντος όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών. Όταν διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις ως προς τις εμπορικές προδιαγραφές, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4235/2014 (Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Επίσης, σύμφωνα με τα διαθέσιμα από το ΜΕΝΟ στοιχεία σχετικά με τις εξαγωγές /αποστολές πορτοκαλιών σε Τρίτες χώρες και σε χώρες της Ε.Ε., κατά τη χρονική περίοδο 23.03.2023 έως 22.03.2024, ήταν περίπου 312.000 τόνους, ενώ, για την περίοδο 23.03.2022 έως 22.03.2023, ανέρχονται σε 323.824 τόνους.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα από το ΜΕΝΟ στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές /παραλαβές πορτοκαλιών από Τρίτες χώρες και από χώρες της Ε.Ε., κατά τη χρονική περίοδο 23.03.2022 έως 22.03.2023, ήταν περίπου 2.914 τόνους, από τους οποίους οι 1.573 τόνοι ήταν από την Αίγυπτο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα 1:

πίνακας 1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΩΝ από 23.03.2022 έως 22.03.2023 ανά χώρα (kg)

Χώρα	Προϊόν	Έμποροι	Αναγγελίες	Ποσότητα(kg)
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	Πορτοκάλια	1	4	90.885

ΚΥΠΡΟΣ	Πορτοκάλια	3	7	116.887
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	Πορτοκάλια	8	30	1.573.095
ΙΣΠΑΝΙΑ	Πορτοκάλια	10	56	126.571
ΙΤΑΛΙΑ	Πορτοκάλια	4	15	26.774
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	Πορτοκάλια	5	83	266.563
ΤΟΥΡΚΙΑ	Πορτοκάλια	1	1	11.300
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	Πορτοκάλια	6	23	701.661
Σύνολο				2.913.736

Ομοίως, σύμφωνα με τα διαθέσιμα από το ΜΕΝΟ στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές/παραλαβές πορτοκαλιών από Τρίτες χώρες και από χώρες της Ε.Ε., κατά τη χρονική περίοδο 23.03.2023 έως 22.03.2024, ήταν περίπου 4.559 τόνοι, από τους οποίους οι 2.379 τόνοι ήταν από την Αίγυπτο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα 2:

Πίνακας 2. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΩΝ από 23.03.2023 έως 22.3.2024(Kg)				
Χώρα	Προϊόν	Έμποροι	Αναγγελίες	Ποσότητα(kg)
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	Πορτοκάλια	1	3	72.000
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	Πορτοκάλια	4	13	140.282
ΚΥΠΡΟΣ	Πορτοκάλια	1	1	20.280
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	Πορτοκάλια	9	69	2.379.928
ΙΣΠΑΝΙΑ	Πορτοκάλια	5	26	65.754
ΓΑΛΛΙΑ	Πορτοκάλια	1	1	12.763
ΙΤΑΛΙΑ	Πορτοκάλια	8	32	131.633
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	Πορτοκάλια	17	223	746.889
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Πορτοκάλια	1	4	34.800
ΣΕΡΒΙΑ	Πορτοκάλια	1	1	16.813
ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	Πορτοκάλια	1	1	15.750
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	Πορτοκάλια	3	35	921.992
Σύνολο				4.558.884

Όσον αφορά στην πολιτική που ασκείται στον τομέα των οπωροκηπευτικών, συμπεριλαμβανομένων και των εσπεριδοειδών, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στηρίζει και προωθεί τον εν λόγω τομέα μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών και του ειδικού στόχου της διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, δύνανται να υλοποιούν δράσεις που αφορούν στην προώθηση και βελτίωση εμπορίας των προϊόντων τους, στην απόσυρση προϊόντων από την αγορά μέσω της δωρεάν διανομής, όπως και σε περιβαλλοντικές δράσεις (ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιέργειας, καταπολέμηση ασθενειών με φιλοπεριβαλλοντικά μέσα κ.λπ.), σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, 891/2017 και 892/2017, καθώς και την αριθ. 1400/395263/22-12-2023 απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών, στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027» (Β'7430/29-12-2023), όπως ισχύουν.

Επιπρόσθετα, στη νέα ΚΑΠ (2023-2027) και στο Στρατηγικό Σχέδιο που θα υλοποιηθεί, στις τομεακές παρεμβάσεις των οπωροκηπευτικών, οι Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά σε ποσοστό 2%, δράσεις που έχουν στόχο την έρευνα περί των βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξή τους, συμπεριλαμβανομένων της ανθεκτικότητας έναντι των επιβλαβών οργανισμών και των ζωνοσόων και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, των καινοτόμων πρακτικών και των τεχνικών παραγωγής που ενισχύουν την οικονομική ανταγωνιστικότητα και δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη αγορών.

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι στην Π.Ε. Αργολίδας, σύμφωνα με το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ 2023), υπάρχουν οι κάτωθι τρεις Οργανώσεις Παραγωγών με εσπεριδοειδή μεταξύ των αναγνωρισμένων προϊόντων τους, εκ των οποίων μόνο οι δύο πρώτες υλοποιούν επιχειρησιακό πρόγραμμα:

1. ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
2. ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΓΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ
3. ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ (Α.Σ. ΑΡΓΟΥΣ)

Σύμφωνα με τις ΔΑΟΚ Αργολίδας και Χανίων, το τελευταίο διάστημα (Μάρτιος 2024) οι εξαγωγές πορτοκαλιών στις μεγαλύτερες περιοχές παραγωγής εσπεριδοειδών στην Ελλάδα έχουν σχεδόν σταματήσει λόγω της ποιότητας του προϊόντος, το οποίο χαρακτηρίζεται από το μικρό μέγεθος (μικροκαρπία) λόγω του θερμού χειμώνα και των μειωμένων βροχοπτώσεων.

Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία ΟΣΔΕ 2023, ο συνολικός αριθμός των εκτάσεων και των παραγωγών εσπεριδοειδών στην Π.Ε. Αργολίδας, αποτυπώνεται στα εξής νούμερα: ΕΚΤΑΣΗ:10.547,46 ha ΠΛΗΘΟΣ ΑΦΜ: 17.505.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επεξεργάζεται συνεχώς την λήψη μέτρων για την βελτίωση και την ενίσχυση των αγροτών, συμπεριλαμβανομένων των καλλιεργητών εσπεριδοειδών. Τέτοιο μέτρο αποτελεί και η εντατικοποίηση των ελέγχων στο σύνολο των τροφίμων και των Π.Ο.Π. προϊόντων, όπως επεσήμανε πρόσφατα ο Υπουργός Ελευθέριος Αυγενάκης, με στόχο την αποφυγή των "ελληνοποιήσεων", αλλά και το επικείμενο αναμορφωτικό νομοσχέδιο που θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση με τίτλο «Θεσμικό πλαίσιο για την υποβολή αιτήσεων καταχώρησης, τροποποίησης, και ακύρωσης, τις διαδικασίες ελέγχου, τα διοικητικά μέτρα και τις κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στον τομέα των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΠΓΕ) και στα Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα (ΕΠΙΠ) - Διατάξεις για τα ελεγκτικά όργανα και τους ελέγχους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των εποπτευόμενων από αυτό Οργανισμών».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Ανδρ. Πουλά